

Väljaandja:
Akti liik:
Teksti liik:
Avaldamismärge:

Riigikogu
seadus
algtekst
RT I 2001, 68, 407

Väljasõidukohustuse ja sissesõidukeelu seadus [terviktekst muudatustega kuni 06.06.2001]

Vastu võetud 21.10.1998
RT I 1998, 98, 1575

Terviktekst

VÄLJASÕIDUKOHUSTUSE JA SISSESÕIDUKEELU SEADUS

Muudatusi sisaldava paragrahvi lõpus sulgudes on viide seadus(t)ele (vastuvõtmise kuupäev), millega kehtestati praegune sõnastus. Terviktekst avaldatakse 6. juuni 2001. a seaduse § 3 alusel.

1. peatükk
ÜLDSÄTTED

§ 1. Seaduse reguleerimisala

Käesolev seadus sätestab välismaalasele Eestist väljasõidukohustuse ning Eestisse sissesõidukeelu kohaldamise alused ja korra.

§ 2. Välismaalase Eestis viibimise seaduslikud alused

(1) Eestis viibimiseks peab välismaalasel olema seaduslik alus. Välismaalasel on keelatud viibida Eestis ilma seadusliku aluseta.

(2) Välismaalase Eestis viibimise seaduslikud alused (edaspidi *viibimisalused*) sätestab välismaalaste seadus (RT I 1993, 44, 637; 1999, 50, 548; 54, 582; 71, 686; 88, 808; 101, 900; 2000, 25, 148; 33, 197; 40, 254; 2001, 16, 68; 58, 352).[6.06.2001]

§ 3. Väljasõidukohustus

(1) Väljasõidukohustus on välismaalase kohustus Eestist lahkuda, mis tuleneb vahetult seadusest või seaduse alusel antud haldusaktist.

(2) Vahetult seadusest tulenevalt on väljasõiduks kohustatud välismaalane, kelle viibimisalus lõpeb, kui seda ei pikendata, ning välismaalasel ei ole muud viibimisalust.

(3) Seadusest tulenevalt väljasõiduks kohustatud välismaalane peab Eestist lahkuma viibimisaluse kehtivusaja jooksul.[6.06.2001]

§ 4. Ettekirjutus

(1) Ettekirjutus on haldusakt, millega kohustatakse Eestis viibimisalusetat viibivat välismaalast käesolevas seaduses sätestatud juhtudel ja korras Eestist lahkuma või oma Eestis viibimine seadustama.

(2) Välismaalane on kohustatud täitma ettekirjutuse lühima võimaliku aja jooksul.[6.06.2001]

§ 5. Väljasaatmine

Väljasaatmine on seaduses sätestatud juhtudel ja korras väljasõidukohustuse sunniviisiline täitmine.[6.06.2001]

§ 6. Sissesõidukeeld

Sissesõidukeeld on tõkend, mille eesmärk on vältida ebasoovitava välismaalase Eestisse saabumist ja Eestis viibimist.

2. peatükk

§ 7. Lahkumisettekirjutus

- (1) Viibimisalusetas Eestis viibivale välismaalasele tehakse ettekirjutus Eestist lahkumiseks (edaspidi *lahkumisettekirjutus*).
- (2) Lahkumisettekirjutuses tehakse ettekirjutuse täitmata jätmise korral hoiatus ettekirjutuse sundtäitmise kohta.
- (3) Lahkumisettekirjutuse täitmata jätmisel välismaalase poolt tõendatud ja temast sõltumatu mõjuva põhjuse tõttu ei kohaldata sundtäitmist kuni mõjuva põhjuse äralangemiseni. Mõjuvaks põhjuseks ei ole välismaalase viibimisaluse või selle pikendamise taotluse menetlemine.
- (4) Lahkumisettekirjutust ei pea tegema välismaalasele, kes lahkub Eestist 15 päeva jooksul pärast viibimisaluse lõppemist.[6.06.2001]

§ 8. Lahkumisettekirjutuse sundtäitmise tähtajad

- (1) Ilma viibimisalusetas Eestis viibivale välismaalasele tehtud lahkumisettekirjutus kuulub sundtäitmisele alates 15. päevast ettekirjutuse tegemise päevast arvates.
- (2) Ilma viibimisalusetas Eestis viibivale välismaalasele, kelle elamisloa on tühistatud või kelle elamisloa on lõppenud, tehtud lahkumisettekirjutus kuulub sundtäitmisele alates 60. päevast ettekirjutuse tegemise päevast arvates.[6.06.2001]

§ 9. Seadustamisettekirjutus

- (1) Ettekirjutus kohustusega taotleda kehtestatud korras elamisloa Eestis viibimise seadustamiseks (edaspidi *seadustamisettekirjutus*) tehakse Eestis viibimisalusetas viibivale välismaalasele, kes:
  - 1) elab Eestis seadusega kaitstavat perekonnaelu;
  - 2) on eesti rahvusest;
  - 3) on asunud Eestisse elama enne 1990. aasta 1. juulit ega ole siit lahkunud elama mõnda teise riiki ning kelle jätkuv Eestis viibimine ei kahjusta Eesti riigi huve.
- (2) Seadustamisettekirjutuses tehakse ettekirjutuse täitmata jätmise korral hoiatus välismaalase suhtes sunniraha rakendamise kohta. Hoiatuses märgitakse nõutav sunniraha suurus. Sunniraha ülemmäär on 10 000 krooni.
- (3) Seadustamisettekirjutus loetakse täidetuks ka juhul, kui välismaalane Eestist lahkub.
- (4) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud välismaalasele, kelle elamisloa või selle pikendamise taotlus on menetluses, seadustamisettekirjutust ei tehta kuni tema elamisloa või selle pikendamise taotluse suhtes otsuse tegemiseni.
- (5) Seadustamisettekirjutust ei pea tegema välismaalasele, kes lahkub Eestist 15 päeva jooksul pärast viibimisaluse lõppemist.
- (6) Käesoleva paragrahvi lõike 1 punktides 1 ja 3 nimetatud välismaalasele tehakse lahkumisettekirjutus, kui see on vajalik avaliku korra, julgeoleku, tervise või kõlbluse kaitse tagamiseks või kuriteo ärahoidmiseks. Käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 2 nimetatud välismaalasele tehakse lahkumisettekirjutus, kui see on vajalik riigi julgeoleku kaitsmiseks või kuriteo ärahoidmiseks.[6.06.2001]

§ 10. Ettekirjutuse täitmise tagamine

- (1) Ettekirjutuse täitmise tagamiseks võib Kodakondsus- ja Migratsiooniamet ettekirjutuses või motiveeritud otsusega välismaalast kohustada järgima järelevalvemeetmeid ning tasuma sunniraha.
- (2) Järelevalvemeetmed on:
  - 1) elamine kindlaksmääratud elukohas;
  - 2) ilmumine määratud ajavahemike järel Kodakondsus- ja Migratsiooniametisse registreerimisele;
  - 3) ilmumine Kodakondsus- ja Migratsiooniametisse ettekirjutuse täitmist tagavate asjaolude selgitamisele;
  - 4) Kodakondsus- ja Migratsiooniameti teavitamine oma elukohavahetusest või elukohast pikemast eemalviibimisest;
  - 5) Kodakondsus- ja Migratsiooniameti teavitamine perekonnaseisu muutumisest.
- (3) Politseiametnikul on õigus kontrollida välismaalase elamist kindlaksmääratud elukohas.
- (4) Sunniraha rakendatakse alates 90. päevast ettekirjutuse tegemise päevast arvates.
- (5) Sunniraha rakendatakse asendustäitmise ja sunniraha seaduses (RT I 2001, 50, 283) sätestatud korras, kui käesolev seadus ei sätesta teisiti. Sunniraha võib korduvalt rakendada alates 90. päevast pärast eelmise sunniraha rakendamiseks antud täitekorralduse tegemise päeva.

(6) Piirivalveasutus teavitab Kodakondsus- ja Migratsiooniametit Eestis viibimisalusetä viibinud välismaalase riigist lahkumisest siseministri kehtestatud korras.[6.06.2001]

§ 11. Ettekirjutuse tegemise kord

(1) Ettekirjutuse teeb Kodakondsus- ja Migratsiooniamet. Kodakondsus- ja Migratsiooniameti peadirektor võib volitada sama valitsusasutuse ametnike tegema ettekirjutust Kodakondsus- ja Migratsiooniameti nimel.

(2) Ettekirjutuse tegemise korral on välismaalasel õigus arakuulamisele ametniku poolt ning õigus esitada vastuväiteid ja taotlusi. Arakuulamise ja ettekirjutuse tegemise juures võib olla välismaalase esindaja. Välismaalane peab tõendama käesoleva seaduse § 9 lõikes 1 nimetatud asjaolusid.

(3) Ettekirjutuse tegemisel töödeldakse välismaalase kohta järgmisi andmeid:

- 1) isikuandmed;
- 2) Eestisse saabumise asjaolud;
- 3) sotsiaalsed ja perekondlikud sidemed Eestis ning välisriigis;
- 4) ettekirjutuse tegemise aluseks olevad asjaolud;
- 5) elatusvahendite olemasolu.

(4) Vajaduse korral kutsutakse välismaalane ettekirjutuse tegemisele kirjaliku kutsega. Kutse antakse välismaalasele kätte allkirja vastu või edastatakse posti teel väljastusteataga. Kui ettekirjutuse tegemisele kutse saanud välismaalane ei ilmu ettekirjutuse tegemisele, võidakse välismaalase suhtes kohaldada politseiga sundtoomist.

(5) Ettekirjutus vormistatakse kirjalikult, selles märgitakse ettekirjutuse tegemise aeg ja koht, ettekirjutuse teinud ametniku ametinimetus, ees- ja perekonnanimi, välismaalase ees- ja perekonnanimi, sünniaeg ja -koht, isikut tõendava või reisidokumendi väljaandmise kuupäev ja koht, kodakondsus- või asukohariik, elukoht, ettekirjutusega välismaalasele pandud kohustus, hoiatus ettekirjutuse täitmata jätmise tagajärgede kohta, kohaldatavad järelevalvemeetmed, ettekirjutuse tegemise aluseks olevad faktilised asjaolud ja kohaldatavad õigusnormid, samuti viide ettekirjutuse vaidlustamise võimaluste, koha, tähtaja ja korra kohta. Ettekirjutusele kirjutab alla ettekirjutuse teinud ametnik.

(6) Ettekirjutus antakse välismaalasele kätte allkirja vastu. Ettekirjutuse tegemisel selgitatakse välismaalasele õigust ettekirjutuse tegemise peale edasi kaevata ning ettekirjutuse täitmata jätmise tagajärgi. Ettekirjutuse sisu selgitatakse välismaalasele talle arusaadavas keeles. Kui välismaalane keeldub ettekirjutuse kättesaamise kohta allkirja andmast või kui välismaalane ei ilmunud ettekirjutuse tegemisele, tehakse ettekirjutuse ärakirjale või vastavasse raamatusse keeldumise ja selle motiivide või mitteilmumise kohta märge.

(7) Kui välismaalane on saanud kutse ilmuda ettekirjutuse tegemisele ning välismaalane ei ilmu määratud ajaks, võidakse ettekirjutus teha ilma välismaalase juuresolekuta. Sellisel juhul edastatakse ettekirjutus välismaalasele tähtitud postiga. Otsuse postiga edastamise kuupäev märgitakse ettekirjutusele.

(8) Ettekirjutuse tegemise kohta kannab Kodakondsus- ja Migratsiooniamet vastavalt siseministri kehtestatud vormile märke välismaalase reisidokumenti, mis on aluseks piiri ületamisel.

(9) Käesoleva seaduse § 10 lõikes 1 nimetatud motiveeritud otsuse tegemisel kohaldatakse käesoleva paragrahvi lõigetes 1–6 sätestatud.[6.06.2001]

§ 12. Ettekirjutuse tegemine alaealisele

(1) Kui välismaalasega, kellele tehakse ettekirjutus, viibib Eestis koos tema välismaalast alaealine laps või eestkostetav (edaspidi *alaealine*), kellel puudub viibimisalus, pannakse vanemale, eestkostjale või muule alaealise eest vastutavale isikule (edaspidi *vanem*) sama ettekirjutusega kohustus korraldada ettekirjutuse täitmine ka alaealise suhtes.

(2) Ilma vanemata Eestis viibivale alaealisele tehakse ettekirjutus ja selle täitmise korraldab eestkostetasutus.

(3) Käesoleva paragrahvi lõigetes 1 ja 2 alaealise kohta sätestatud kohaldatakse ka täisealise teovõimetu isiku suhtes.[6.06.2001]

§ 13. Ettekirjutuse kehtivus ja vaidlustamine

(1) Ettekirjutus kehtib ettekirjutuse tegemise päevast kuni ettekirjutuses välismaalasele pandud kohustuse täitmiseni või Eestis viibimisaluse saamiseni.

(2) Kodakondsus- ja Migratsiooniamet tunnistab ettekirjutuse kehtetuks ettekirjutuse tegemise aluse äralangemisel.

(3) Ettekirjutuse tegemise või ettekirjutuse täitmise tagamiseks tehtud otsuse peale võib halduskohtumenetluse seadustikus (RT I 1999, 31, 425; 33, õiend; 40, õiend; 96, 846; 2000, 51, 321; 2001, 53, 313; 58, 355) sätestatud korras esitada halduskohtule kaebuse 10 päeva jooksul ettekirjutuse või otsuse teatavaks tegemise päevast arvates.[6.06.2001]

§ 13¹[välja jäetud – 6.06.2001]

3. peatükk
VÄLJASAATMINE

§ 14. Väljasaatmise alused

(1) Välismaalane saadetakse Eestist välja lahkumisettekirjutuse sundtäitmise tähtaja saabumisel.

(2) Enne lahkumisettekirjutuse sundtäitmise tähtaja saabumist või vaidlustamise tähtaja lõppemist või ilma eelneva ettekirjutuseta võib välismaalase välja saata halduskohtu loal, kui see on vajalik avaliku korra, julgeoleku, tervise või kõlbluse kaitse tagamiseks või kuriteo ärahoidmiseks, samuti käesoleva seaduse § 10 lõikes 2 sätestatud järelevalvemeetmete teostamisel. Halduskohus annab loa halduskohtumenetluse seadustiku 4. peatükis sätestatud korras.

(3) Ebaseaduslikult Eestisse saabunud välismaalase võib välja saata ilma ettekirjutust tegemata ja halduskohtu loata.

(4) Väljasaatmist ei kohaldata, kui:

- 1) ettekirjutus on tühistatud või kehtetuks tunnistatud või kehtivuse kaotanud;
- 2) väljasaatmine on muutunud võimatuks;
- 3) väljasaatmine võib kaasa tuua välismaalase piinamise, ebainimliku või alandava karistamise või kohtlemise, surma või tagakiusamise rahvuslikel, rassilistel, usulistel, sotsiaalsetel või poliitilistel motiividel.

(5) Väljasaatmine peatatakse:

- 1) kui kohus peatab lahkumisettekirjutuse sundtäitmise;
- 2) käesoleva seaduse § 7 lõikes 3 sätestatud juhul.[6.06.2001]

§ 15. Väljasaatmise otsustamine

(1) Käesoleva seaduse § 14 lõikes 1 sätestatud juhul pöördub selleks pädev kodakondsus- ja migratsiooniametnik välismaalase väljasaatmiseks taotlusega politsei poole, kes peab välismaalase kinni ja korraldab välismaalase Eestist lahkumise.

(2) Käesoleva seaduse § 14 lõikes 2 sätestatud juhul esitab halduskohtule taotluse välismaalase Eestist väljasaatmiseks loa saamiseks piirivalveametnik, politseiametnik või kaitsepolitseiametnik.

(3) Käesoleva seaduse § 14 lõikes 3 sätestatud juhul korraldab välismaalase väljasaatmise piirivalveametnik või politseiametnik.

(4) Kodakondsus- ja Migratsiooniamet töötleb väljasaatmise täideviimise tagamiseks välismaalase kohta, kelle suhtes kohaldatakse väljasaatmist (edaspidi *väljasaadetav*), järgmisi andmeid:

- 1) isikuandmed;
- 2) Eestisse saabumise asjaolud;
- 3) sotsiaalsed ja perekondlikud sidemed Eestis ning välisriigis;
- 4) väljasaatmise aluseks olevad asjaolud;
- 5) elatusvahendite olemasolu.[6.06.2001]

§ 16. Väljasaatmise vaidlustamine

(1) Väljasaatmise võib vaidlustada halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras. Väljasaatmise vaidlustamine ei lükka kohtumenetluse ajaks väljasaatmist edasi.

(2) Pärast ettekirjutuse, mille sundtäitmiseks väljasaatmist kohaldatakse, vaidlustamise tähtaja möödumist ei saa väljasaatmise vaidlustamisel tugineda ettekirjutuse õigusvastasusele.[6.06.2001]

§ 17. Vastuvõttev riik

(1) Väljasaadetav saadetakse välja riiki, kust ta saabus Eestisse, välismaalase kodakondsusriiki, asukohariiki või kolmanda riigi nõusolekul kolmandasse riiki. Valikuvõimaluse korral lähtutakse väljasaadetava põhjendatud eelistusest, kui see ei takista oluliselt väljasaatmise täideviimist.

(2) Välismaalast ei tohi välja saata riiki, kuhu väljasaatmine võib kaasa tuua välismaalase piinamise, ebainimliku või alandava karistamise või kohtlemise, surma või tagakiusamise rahvuslikel, rassilistel, usulistel, sotsiaalsetel või poliitilistel motiividel.[6.06.2001]

§ 18. Väljasaatmise tähtaeg

- (1) Väljasaatmine viiakse lõpule 48 tunni jooksul välismaalase kinnipidamisest arvates.
- (2) Kui väljasaadetavat karistatakse haldusarestiga, viiakse väljasaatmine lõpule 48 tunni jooksul pärast haldusaresti lõppemist.

(3) Väljasaadetav, kes on kriminaalasjas kahtlustatav, süüdistatav või kohtualune, saadetakse välja 48 tunni jooksul pärast asja menetluse lõpetamist või kohtuotsuse jõustumist. Kohtuotsuse edasikaebamise korral saadetakse väljasaadetav välja 48 tunni jooksul kaebuse tagastamisest või kõrgemalseisva kohtu otsuse jõustumisest arvates. Kuni menetluse lõpetamiseni või otsuse tegemiseni kohaldatakse väljasaadetava suhtes kriminaalmenetluse koodeksis (ENSV ÜT 1961, 1, 4 ja lisa; RT I 2000, 56, 369; 75, õiend; 84, 533; 86, 542; 2001, 3, 9; 53, 306 ja 313; 56, 333) sätestatud tõkendit või paigutatakse ta halduskohtuniku otsuse alusel väljasaatmislaagrisse.

(4) Kui väljasaadetavat karistatakse aresti või vabadusekaotusega või kui väljasaatmisele kuulub välismaalane, kes kannab aresti või vabadusekaotust, viiakse väljasaatmine lõpule 48 tunni jooksul pärast aresti või vabadusekaotuse ärakandmist.[6.06.2001]

§ 19. Väljasaadetava kinnipidamine ja toimetamine piiripunkti

- (1) Kuni väljasaatmise lõpuleviimiseni peetakse välismaalane käesoleva seaduse §-s 18 sätestatud tähtaegadeks halduskorras kinni.
- (2) Halduskohtunik võib pikendada käesoleva seaduse §-s 18 sätestatud tähtaegu kuni kolme päeva võrra ja anda loa välismaalase kinnipidamiseks nimetatud tähtaja vältel.
- (3) Väljasaadetava piiripunkti toimetamise korra ja väljasaatmist täideviivate valitsusasutuste pädevuse käesolevas seaduses sätestatud toimingute sooritamisel kehtestab siseminister.
- (4) Väljasaatmise kohta teeb selleks pädev politseiametnik vastavalt siseministri poolt kehtestatud vormile märke välismaalase reisidokumendi, mis on aluseks piiri ületamisel.[6.06.2001]

§ 20. Väljasaatmise toimingud piiripunktis

- (1) Piiripunktis kantakse väljasaadetava reisidokumendi märges piiriületuse kohta ning välismaalane suunatakse välisriiki või antakse üle vastuvõtva riigi esindajale.
- (2) Väljasaatmise toimingute tegemisel piiripunktis võib juures viibida Eesti Vabariigi ja vastuvõtva riigi piiriesindaja, Välisministeeriumi ametnik ning vastuvõtva riigi esindaja.
- (3) Kuriteo toimepanemises kahtlustatav või süüdimõistetud väljasaadetav antakse välisriigi taotlusel piiripunktis üle välislepingus sätestatud korras.

§ 21. Alaealise väljasaatmine

Alaealise väljasaatmine korraldatakse kooskõlastatult vastuvõtva ning vajaduse korral transiitriigi pädevate riigiasutustega, tagades alaealise õiguste kaitse.[6.06.2001]

§ 22. Väljasaadetava tagasivõtmine

Kui vastuvõttev riik keeldub väljasaadetavat vastu võtmast või väljasaadetava piiripunkti toimetamise ajal või piiripunktis selguvad muud väljasaatmise lõpuleviimist takistavad asjaolud, peetakse väljasaadetav halduskorras kinni kuni tema väljasaatmise lõpuleviimiseni või väljasaatmislaagrisse paigutamiseni, kuid mitte kauem kui 48 tundi.

§ 22¹. Väljasaatmislaager

- (1) Väljasaatmislaager on Siseministeeriumi valitsemisalas olev valitsusasutus, mille ülesanne on väljasaadetavate kinnipidamise otsuste täideviimine.
- (2) Väljasaadetava kinnipidamisele väljasaatmislaagris kohaldatakse vangistusseaduse sätteid eelvangistuse täideviimise kohta käesolevas seaduses sätestatud erisustega.[14.06.2000]

4. peatükk
VÄLJASAATMISLAAGRIS KINNIPIDAMINE

§ 23. Väljasaatmislaagrisse paigutamine

(1) Kui väljasaatmist ei ole võimalik lõpule viia käesolevas seaduses sätestatud tähtaja jooksul, paigutatakse väljasaadetav väljasaatmist taotlenud või väljasaatmist täideviiva valitsusasutuse taotlusel halduskohtuniku otsuse alusel väljasaatmislaagrisse kuni väljasaatmiseni, kuid mitte kauemaks kui kaheks kuuks.

(2)–(3)[kehtetud – 6.06.2001]

§ 24. Väljasaatmislaagrist vabastamine

(1) Kui osutub võimalikuks väljasaatmislaagris viibiva välismaalase väljasaatmise täideviimine, vabastatakse välismaalane väljasaatmislaagrist ning saadetakse käesolevas seaduses sätestatud korras välja väljasaatmist täideviiva valitsusasutuse taotluse alusel.

(2) Kui väljasaadetav võetakse kriminaalasjas kahtlustatava või süüdistatavana vahi alla, vabastatakse väljasaadetav väljasaatmislaagrist vahi alla võtmise määruse alusel.

(3) Ettekirjutuse tühistamise või kehtetuks tunnistamise või välismaalasele viibimisaluse andmise otsuse korral vabastatakse välismaalane väljasaatmislaagrist ettekirjutuse tühistamise või kehtetuks tunnistamise või viibimisaluse andmise otsuse alusel.

(4) Ettekirjutuse tühistamisest või kehtetuks tunnistamisest või Eestis viibimisaluse andmisest teavitab Kodakondsus- ja Migratsiooniamet kohe välismaalast ja väljasaatmislaagrit.[6.06.2001]

§ 25. Väljasaatmislaagris kinnipidamise tähtaja pikendamine

Kui väljasaatmislaagris kinnipidamise tähtaja jooksul ei ole võimalik väljasaatmist täide viia, pikendab halduskohus selleks pädeva kodakondsus- ja migratsiooniametniku taotlusel väljasaadetava väljasaatmislaagris kinnipidamise tähtaega kuni kahe kuu kaupa kuni väljasaatmise täideviimiseni või välismaalase vabastamiseni käesoleva seaduse § 24 lõike 2 või 3 järgi.[6.06.2001]

§ 26. Otsuse tegemine

(1) Otsuse väljasaadetava kinnipidamise ja kinnipidamise tähtaja pikendamise kohta teeb halduskohus halduskohtumenetluse seadustiku 4. peatükis sätestatud korras.

(2) Väljasaatmislaagrisse paigutamine ja väljasaatmislaagris kinnipidamise tähtaja pikendamine otsustatakse kohtuistungil.[6.06.2001]

5. peatükk

SISSEÕIDUKEELD

§ 27. Sissesõidukeelu kehtivusaeg

(1) Sissesõidukeeld on tähtajaline või alaline. Tähtajalist sissesõidukeeldu võidakse kohaldada kehtivusajaga kuni 10 aastat.

(2) Sissesõidukeelu kehtivusaeg on aastates või kuudes arvatav ajavahemik, mille jooksul välismaalase suhtes kehtivad käesoleva seaduse §-s 28 sätestatud õiguslikud tagajärjed.

(3) Sissesõidukeelu kehtivusaeg algab sissesõidukeelu kohaldamise otsuse tegemise päeval, kui otsuses ei nähta ette hilisemat sissesõidukeelu kehtivusaja algamise päeva.

(4) Sissesõidukeelu kehtivusaeg lõpeb selle möödumisel või sissesõidukeelu tühistamisel.

§ 28. Sissesõidukeelu õiguslikud tagajärjed

(1) Välismaalasele, kelle suhtes kehtib sissesõidukeeld, ei anta piiripunktis luba Eestisse sisenemiseks.

(2) Välismaalasele, kelle suhtes kehtib sissesõidukeeld, ei anta ja ei pikendata sissesõidukeelu kehtivusaja jooksul viibimisalust, samuti ei ole tal lubatud Eestis viibida sõltumata viibimisaluse omamisest.

(3) Sissesõidukeelu kohaldamisel välismaalase suhtes, kellel on elamisluba, viisa või muu haldusaktiga antud luba Eestis viibimiseks, vastav viibimisalus tühistatakse.

(4) Sissesõidukeeld ei võta välismaalasel õigust taotleda Eestis varjupaika.

§ 29. Sissesõidukeelu kohaldamise alused

(1) Välismaalase suhtes võidakse sissesõidukeeldu kohaldada, kui:

1) on põhjendatult alust arvata, et välismaalase Eestis viibimine võib ohustada Eesti Vabariigi julgeolekut, avalikku korda, ühiskondlikku turvalisust, kõlblust või teiste isikute tervist;

- 2) välismaalase kohta on andmeid või on põhjendatult alust arvata, et ta kuulub kuritegelikku ühendusse, et ta on seotud narkootikumide või psühhotroopsete ainete või isikute ebaseadusliku toimetamisega üle riigipiiri, et ta kuulub terroristlikku ühendusse või on toime pannud terroristliku akti või et ta on seotud rahapesuga;
- 3) välismaalane töötab või on olnud välisriigi luure- või julgeolekuteenistuses või on põhjendatult alust arvata, et ta töötab või on olnud välisriigi luure- või julgeolekuteenistuses;
- 4) välismaalane on saanud või on põhjendatult alust arvata, et ta on saanud eriväljaõppe või eriettevalmistuse dessantoperatsioonideks või diversiooni või sabotaaži alal või muu eriväljaõppe, mille käigus omandatud teadmisi ja oskusi saab vahetult rakendada illegaalsete relvaformeeringute ülesehitamisel või väljaõppel;
- 5) välismaalane õhutab või on põhjendatult alust arvata, et ta õhutab Eestis või välisriigis rassilist, usulist või poliitilist vihkamist;
- 6) välismaalast on karistatud või on põhjendatult alust arvata, et teda on karistatud raske inimsusevastase või sõjakuriteo eest, sõltumata karistatuse kustumisest või kustutamisest või karistusregistrist karistusandmete kustutamisest;
- 7) välismaalast on karistatud Eestis või välisriigis toime pandud tahtliku kuriteo või muu õiguserikkumise eest ja karistus ei ole kustunud ega kustutatud või karistusandmed ei ole karistusregistrist kustutatud;
- 8) välismaalane on rikkunud välismaalaste Eestis viibimist või riigipiiri ületamist reguleerivaid õigusakte.

(2) Alalist sissesõidukeeldu võidakse kohaldada käesoleva paragrahvi lõike 1 punktides 1–6 sätestatud juhtudel.

(3) Kui välismaalase perekonnal ei ole võimalik koos elada väljaspool Eestit või kui perekonna ümberasumine välisriiki oleks sissesõidukeelu kehtestamise vajadusega võrreldes seotud ebaproportsionaalselt suurte raskustega, võib välismaalase suhtes kohaldada sissesõidukeeldu üksnes käesoleva paragrahvi lõike 1 punktides 1–6 sätestatud juhtudel.

(4) Välismaalase perekonnaliikmeks loetakse Eestis seaduslikult välismaalasega ühises perekonnas koos elavat:

- 1) abikaasat;
- 2) alaealist last;
- 3) vanemat, kui välismaalane on alaealine.

(5) Kui viibimisaluse andmise või pikendamise menetluse käigus ilmnevad käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud sissesõidukeelu kohaldamise alused, keeldutakse viibimisaluse andmisest või pikendamisest ja välismaalase suhtes kohaldatakse sissesõidukeeldu.

§ 30. Sissesõidukeelu mittekohaldamine

Sissesõidukeeldu ei kohaldata:

- 1) alla 13-aastase välismaalase suhtes;
- 2) Eesti rahvusest välismaalase suhtes;
- 3) välismaalase suhtes, kelle taotlus varjupaiga saamiseks Eestis on võetud menetlusse või kellele on antud varjupaik Eestis.

§ 31. Sissesõidukeelu kohaldamise otsustamine

(1) Sissesõidukeelu kohaldamise otsustab siseminister, kuulanud ära tema poolt moodustatud nõuandva komisjoni seisukoha.

(2) Sissesõidukeelu kohaldamise otsustamise korra kehtestab Vabariigi Valitsus.

(3) Sissesõidukeelu kohaldamise otsustamisel ja sissesõidukeelu kehtivusaja määramisel arvestatakse kogumis järgmisi asjaolusid:

- 1) Eestis seadusliku viibimise kestus;
- 2) välismaalase kaitsmistväärid isiklikud, majanduslikud ja muud sidemed Eestiga;
- 3) sissesõidukeelu kohaldamise tagajärjed välismaalase perekonnaliikmetele;
- 4) sissesõidukeelu kohaldamise aluseks olevad asjaolud;
- 5) muud asjassepuutuvad kaalutlused.

(4) Sissesõidukeelu kohaldamise otsus vormistatakse kirjalikult motiveeritud haldusaktina..

(5) Sissesõidukeelu kohaldamise otsuse peale võib välismaalane või tema esindaja esitada kaebuse halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras, kui sissesõidukeelu kohaldamine rikub välismaalase seaduses ettenähtud õigusi või piirab talle seadusega antud vabadusi.[26.10.1999]

§ 32. Sissesõidukeelu kehtivusaja muutmine

(1) Siseminister, kuulanud ära tema poolt moodustatud nõuandva komisjoni seisukoha, tühistab või lühendab sissesõidukeelu kehtivusaega välismaalase taotlusel või valitsusasutuse algatusel, kui sissesõidukeelu kohaldamise alus on muutunud või ära langenud.

(2) Siseminister, kuulanud ära tema poolt moodustatud nõuandva komisjoni seisukoha, võib välismaalase taotlusel või valitsusasutuse algatusel sissesõidukeelu tühistada või lühendada selle kehtivusaega:

- 1) kui käesoleva seaduse § 31 lõikes 3 loetletud asjaolud on muutunud;
- 2) humaansetel kaalutlustel, kui sellega ei ohustata riigi julgeolekut ega avalikku korda.

(3) Siseminister, kuulanud ära tema poolt moodustatud nõuandva komisjoni seisukoha, võib valitsusasutuse algatusel pikendada sissesõidukeelu kehtivusaega või asendada tähtajalise sissesõidukeelu alalisega, kui välismaalase suhtes ilmnevad täiendavad käesoleva seaduse § 29 lõikes 1 sätestatud sissesõidukeelu kohaldamise alused. Tähtaja pikendamise või tähtajalise sissesõidukeelu alalisega asendamise suhtes kohaldatakse käesoleva seaduse § 31 lõigetes 3–5 sätestatut.[26.10.1999]

§ 33. Sissesõidukeeldude register

(1) Välismaalaste kohta, kelle suhtes kehtib sissesõidukeeld, peetakse Vabariigi Valitsuse kehtestatud korras sissesõidukeeldude riiklikku registrit.

(2) Väljavõtet sissesõidukeeldude registrist võib kasutada viibimisaluse andmisest või pikendamisest keeldumisel, samuti viibimisaluse tühistamisel ning välismaalase Eestisse sisenemise tõkestamisel.

6. peatükk
RAKENDUSSÄTTED

§ 34. Sissesõidukeelu kohaldamine välismaalasele, kelle sissesõit Eestisse on enne käesoleva seaduse jõustumist tõkestatud

Välismaalase suhtes, kelle sissesõit Eestisse on enne käesoleva seaduse jõustumist tõkestatud, kohaldatakse sissesõidukeeldu vastavalt käesoleva seaduse 5. peatükile.

§ 34¹. Väljasaadetavate kinnipidamise otsuste täideviimine kuni väljasaatmislaagri ehitamiseni

Kuni väljasaatmislaagri ehitamiseni ja vastuvõtmiseni viiakse väljasaadetavate kinnipidamise otsused täide kinnise vangla teistest osakondadest eraldatud osakonnas. Väljasaadetavat võib kinni pidada ka politsei arestimajas, kuid mitte üle kümne päeva järjest.[14.06.2000]

§ 34². Sunniraha rakendamine

Käesolevas seaduses ettenähtud sunniraha rakendatakse alates 2002. aasta 1. jaanuarist.[6.06.2001]

§-d 35–36[käesolevast tekstist välja jäetud]

§ 37. Seaduse jõustumine

Käesolev seadus jõustub 1999. aasta 1. aprillil.